

**ПАРАЎНАЛЬНЫЯ РЫСЫ НАЦЫЯНАЛЬНАГА ХАРАКТАРУ
БЕЛАРУСАЎ І КІТАЙЦАЎ**

(на матэрыяле прыказак і прымавак)

У прыказках і прымаўках адлюстроўваецца менталітэт народа. Любы народ унікальны, паколькі рысы нацыянальнага характару складаліся пад уплывам розных фактараў.

Прыказкі і прымаўкі — гэта крыніца мудрасці народа і люстэрка яго характару.

Мы прааналізавалі беларускія прыказкі і прымаўкі, сярод якіх вылучылі ідыёмы з наступнымі рысамі нацыянальнага характару: негатывізм, аптымізм, асцярожнасць, эгаізм, вернасць радзіме, гасціннасць, працавітасць,

абьякавасць, адзінства, цярплівасць, мужнасць, вынослівасць, недастатковая актыўнасць, хаўруснасць, абачлівасць, бяздзейнасць, добразычлівасць, недаверлівасць, справядлівасць, стрыманасць, ганарыстасць, прадбачлівасць, смеласць, чалавекалюбства, актыўнасць, мяккасардэчнасць.

Прааналізаваўшы атрыманы матэрыял, мы прыйшлі да высноў, што пры апісанні станоўчых рыс характару беларусаў перавага аддаецца аптымізму (*Абы ўмеў танчыць, а гараваць гора навучыць; Бог не без літасці, казак не без шчасця*) і асцярожнасці (*Апёкшыся на малацэ, і на ваду дзьмеш*). Сярод негатыўных рыс характару беларусаў у прыказках і прымаўках пераважае негатывізм (*Ад астрогу няма перасцярогу; Адна бяда не ходзіць, другую за сабою водзіць*).

Пры аналізе кітайскіх прыказак і прымавак мы зафіксавалі такія нацыянальныя рысы характару, як асцярожнасць, працалюбства, настойлівасць, прагнасць да грошай, сумленнасць, негатывізм, адзінства, дабрыня, кансерватызм, ашчаднасць, ветлівасць, імкненне шукаць праўду ў фактах, справядлівасць, імкненне абараняць сваю годнасць, сыноўня пачцінасць, баязлівасць, удзячнасць, спакойны характар, сціпласць, крывадушнасць, эгаізм.

Сярод кітайскіх прыказак і прымавак са станоўчымі рысамі характару пераважае асцярожнасць (*大嚼多噎, 大走多蹶* 'Будзьце асцярожныя ў сваіх дзеяннях, нельга спяшацца'). Сярод негатыўных рыс характару пераважае прагнасць да грошай (*财便是命, 命便是财* 'Грошы вельмі важныя, як жыццё'; *大丈夫不可三日无权, 好汉不可三日无钱* 'Мужчыне цяжка атрымаць павагу без улады і грошай').

У беларусаў і кітайцаў ёсць аднолькавыя рысы нацыянальнага характару – працавітасць, адзінства, добразычлівасць, асцярожнасць, справядлівасць, эгаізм, негатывізм. Аднак прыказак і прымавак пра адзінства, асцярожнасць, дабрыню і справядлівасць больш фіксуецца ў кітайскім слоўніку, а прыказак і прымавак пра эгаізм і негатывізм — у беларускім. На нашу думку, гэта можа быць звязана з такімі асноўнымі фактарамі фарміравання нацыянальнага характару, як прыродна-геаграфічныя, сацыяльна-палітычныя, культурныя і гістарычныя ўмовы.